

Statsrådsberedningen

Kansliet för allmänna rådet och Coreper I

Allmänna rådets möte den 21 oktober 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Lagstiftande verksamhet

3. Multiannual Financial Framework (MFF) 2028-2034

Diskussionspunkt

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussion om ordförandeskapets utkast till förhandlingsbox för vissa horisontella bestämmelser och rubrik 2: *"Konkurrenskraft, välbstånd och säkerhet"*. Förhandlingsboxen är ett dokument som syftar till att lista de frågor av horisontell, finansiell, politisk och principiell vikt som ska avhandlas i den centrala budgetförhandlingen. Den är utformad som ett utkast på slutsatser från Europeiska rådet.

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den 16 juli 2025 presenterade kommissionen sitt förslag för den fleråriga budgetramen för perioden 2028–2034. Hela lagstiftningspaketet består av 29 rättsakter, ett meddelande och ett interinstitutionellt avtal. De övergripande förslagen är förordningen om den fleråriga budgetramen som fastställer reglerna för utgiftssidan och egna medels-beslutet som innehåller bestämmelser för intäktsidan.

Kommissionen argumenterar för att EU behöver en mer ambitiös budget som är enklare, mer strategisk och resultatnriktad för att möta aktuella och framtida utmaningar kopplade till säkerhet, konkurrenskraft, grön omställning och digitalisering. Kommissionen föreslår därför att en högre grad av flexibilitet ska tillåtas mellan budgetens olika element för att möjliggöra snabba anpassningar vid kriser eller nya prioriteringar. Budgetramen föreslås innehålla färre rubriker och finansieringsprogram, samt mer harmoniserade regelverk för att underlätta för individer, företag och förvaltningar att hitta och få tillgång till finansieringsmöjligheter.

Volymmässigt innebär förordningsförslaget en budgetram för perioden 2028–2034 som totalt omfattar åtaganden om 1 763 miljarder euro i 2025 års priser, motsvarande 1 985 miljarder euro i löpande priser, vilket beräknas motsvara 1,26 procent av EU:s samlade bruttonationalinkomst (BNI) på grundval av aktuella prognoser.

Kommissionen föreslår att budgetramen ska bestå av fyra övergripande rubriker: 1) *Ekonomisk, social, territoriell sammanhållning, jordbruk, ruralt och maritimt välstånd och säkerhet*, 2) *Konkurrenskraft, välstånd och säkerhet*, 3) *Europa i världen*, och 4) *Administration*. Ytterligare finansieringsinstrument utanför budgetramen föreslås vara Ukrainareserven, flexibilitetsmekanismen, det samlade marginalinstrumentet och europeiska fredsfaciliteten.

Merparten av innehållet under den första rubriken, *Ekonomisk, social, territoriell sammanhållning, jordbruk, ruralt och maritimt välstånd och säkerhet*, öronmärks till en ny fond för bland annat jordbruks-, fiskeri- och sammanhållningspolitiken samt inre säkerhet, migration och gränssäkerhet.

Den andra rubriken, *Konkurrenskraft, välstånd och säkerhet*, utgörs till största del av den nyinrättade Konkurrenskraftsfonden som är en sammanslagning av flera program och fonder i innevarande budgetram som kan stärka EU:s gemensamma konkurrenskraft. Fonden föreslås stödja europeiska innovationer från grundforskning till utveckling, start-ups och uppskalning.

Fonden tar utgångspunkt i Draghi- och Lettarapporterna samt konkurrenskraftskompassen. Kommissionen pekar ut hinder för den inre marknaden, fragmenterade kapitalmarknader, otillräcklig digitalisering, subventionerad tredjelandskonkurrens och höga energipriser som gemensamma utmaningar. Kommissionen argumenterar för att förslaget innebär en förenkling genom att ersätta ett tidigare lapptäcke av program och regelverk med en enhetlig regelbok. Förslaget innehåller höjda anslag för att stärka Europas kapacitet för försvarsproduktion. Genom förordningen om en konkurrenskraftsfond inrättas också ett horisontellt finansieringsinstrument som, likt det tidigare InvestEU-programmet, syftar till att mobilisera privat och offentligt kapital genom garantier för lån till projekt med hög riskprofil.

Horisont Europa ska fortsatt vara ett självständigt program, men ha en nära koppling till konkurrenskraftsfonden och ha ett större fokus på excellens. Utöver Konkurrenskraftsfonden ingår bland annat Erasmus+, Fonden för ett sammanlänkat Europa, civilskyddsmekanismen och AgoraEU under den andra rubriken.

Den tredje rubriken, *Europa i världen*, är en sammanslagning av flera utrikespolitiska instrument i innevarande budgetram.

Den fjärde rubriken, *Administration*, innehåller finansiering av EU:s institutioners verksamhet.

Kommissionen föreslår tre specialinstrument i utrymmet mellan utgiftstaket och egna medelstaket: ett tematiskt, Ukrainareserven avsedd för finansiering av stöd till Ukraina, samt två icke-tematiska instrument; det samlade marginalinstrumentet och flexibilitetsinstrumentet, vilka utgör verktyg för att hantera oförutsedda händelser inom samtliga budgetrubriker.

Kommissionen anger att efterlevnad av rättsstatsprincipen ska vara en förutsättning för utbetalning från alla fonder. Detta ska i praktiken genomföras på två olika sätt. Dels genom att tydliga hänvisningar görs till att villkorlighetsförordningen, som inte omförhandlas, fortsatt ska tillämpas i alla budgetinstrument, dels genom att regelverket för de nationella och regionala partnerskapsplanerna innehåller bestämmelser som uppställer villkor kopplade till rättsstatens principer och stadgan för grundläggande rättigheter.

På intäktssidan föreslår kommissionen att fem ytterligare kategorier av egna medel introduceras. Kommissionen motiverar detta med ett behov av att öka budgetens långsiktiga hållbarhet och minska beroendet av BNI-baserade bidrag.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen vill se en politik och en MFF som bättre avspeglar EU:s aktuella utmaningar och regeringens fyra prioriteringar: kriget, konkurrenskraften, klimatet och kriminaliteten.

De ståndpunkter som regeringen fastställde i Fakta-PM 2024/25: FPM19 kvarstår. Regeringens budgetrestriktiva linje ligger fast. Svensk avgift bör hållas nere. Som andel av BNI ska EU:s budget för reguljära utgifter fortsatt uppgå till omkring 1 procent. Det är viktigt att EU:s framtida offentligfinansiella åtagande är kompatibelt med en konsolidering av medlemsstaternas offentliga finanser och bevarande av nationellt finanspolitiskt manöverutrymme. Hållbara statsfinanser i medlemsstaterna är en förutsättning för att kunna möta dagens och morgondagens utmaningar. Den svenska avgiften hålls nere genom nivån på den fleråriga budgetramen, inklusive special- och flexibilitetsinstrumenten, och förnyade rabattarrangemang.

Regeringen vill se verkliga reformer av de politikområden som omfattas av ett offentligfinansiellt åtagande, både sett till struktur och innehåll. Satsningar på befintliga eller nya områden behöver motsvaras av neddragningar på andra områden, framför allt inom sammanhållningspolitiken, men också inom delar av den gemensamma jordbrukspolitiken. Regeringen anser att EU:s budget ska inriktas på insatser som stärker Europas konkurrenskraft, säkerhet, motståndskraft och beredskap. En viktig målsättning är att skapa förutsättningar för ökade försvarsinvesteringar i hela Europa, bland annat genom att främja gemensam utveckling och upphandling av försvarsmateriel. Regeringen vill se en budgetram som stödjer åtgärder för att stärka den inre säkerheten och bekämpa gränsöverskridande kriminalitet. Den ska understödja att migrations- och asylpakten genomförs fullt ut och utvecklingen av partnerskap mellan EU och tredjeland för att förebygga irreguljär migration, öka återvändandet och bekämpa människosmuggling och människohandel. För att EU ska kunna möta utmaningarna inte minst inom säkerhetsområdet är det av grundläggande betydelse att budgeten i alla

relevanta delar fokuserar på och prioriterar insatser som stärker europeisk konkurrenskraft. I fokus kommer då att vara främjandet av utveckling och investeringar i forskning, innovation, teknikutveckling, digitalisering och artificiell intelligens (AI). Inte minst viktigt är att EU:s insatser i största möjliga utsträckning utformas för att mobilisera privata investeringar.

När regeringens utgångspunkter ska relateras till kommissionens konkreta utkast till nästa fleråriga budgetram måste först understrykas att förslaget är omfattande och har många dimensioner. Ståndpunkterna kommer att utvecklas och uppdateras allteftersom förståelsen och analysen fördjupas och i förhållande till utvecklingen av den långa och intensiva förhandling som förestår. Regeringen kan dock redan nu konstatera att kommissionens förslag är alltför expansivt, i förhållande till Sveriges budgetrestriktiva linje. Neddragningar och omprioriteringar är därför nödvändiga. Utgiftsvolymen måste minska och nödvändiga korrigeringsmekanismer/rabatter förnyas.

EU-budgeten bör fokusera på områden där EU har ett tydligt mervärde, särskilt när åtgärderna har en tydlig gränsöverskridande EU-nytta och där stordriftsfördelar kan uppnås genom gemensam finansiering på EU-nivå. Regeringen välkomnar förslagets inriktning på en budget med större fokus på säkerhet och försvar samt konkurrenskraft där en ny konkurrenskraftsfond föreslås.

Regeringen ser positivt på förslagets tydliga budskap om vikten av ett starkt stöd till Ukraina. EU måste vara redo att ge stöd för makrofinansiell likviditet, militärt stöd, reformer samt återhämtning och uppbyggnad motsvarande behoven. Sverige står redo att stötta Ukraina så länge som det krävs och i den omfattning som behövs. Det kan inkludera ytterligare lånefinansiering om situationen kräver det.

Regeringen välkomnar förslaget till förenklad struktur med färre rubriker och program. Detta är en inriktning som ger bättre förutsättningar för synergieffekter och skalfördelar samt minskad risk för överlapp mellan olika program. Detsamma gäller för möjligheterna att omprioritera inom budgetramen när nya behov uppstår.

Det är positivt med förenklade och harmoniserade regelverk och styrning för att minska den administrativa bördan för kommissionen, medlemsstaterna och stödmottagare. Det är vidare positivt med ökad möjlighet till strategisk styrning som kan öka budgetens genomslagskraft.

Regeringen välkomnar förslaget till förenklad struktur med färre specialinstrument men anser att flexibilitet i första hand bör tillgodoses genom tillräckliga marginaler av icke-allokerade medel under bindande budgetram. Regeringen anser att det ska finnas tydliga och förutsägbara incitament för omprioriteringar och att återförda förfallna medel från tidigare år inte bör användas för att finansiera nya eller oväntade behov. Det är vidare viktigt att flexibiliteten inte underminerar förutsägbarheten eller urholkar utgiftstakens bindande karaktär och dess restriktiva funktion.

Regeringen välkomnar mål som bidrar till att EU kan nå sina klimat- och miljöåtaganden.

En viktig prioritering för regeringen är att EU-stöd enbart ska utbetalas till medlemsstater som respekterar rättsstatens principer och stadgan om de grundläggande rättigheterna. Regeringen välkomnar därför kommissionens förslag om att EU-medel som tillhandahålls genom de nationella och regionala partnerskapsplanerna ska vara underkastade förhandskrav för uppfyllande av EU:s värden i form av respekt för rättsstatens principer och stadgan om de grundläggande rättigheterna och att tillämpningen föreslås omfatta också den gemensamma jordbrukspolitiken och unionsstöden till inre säkerhet, gränsförvaltning och migration. Enskildheter i det föreslagna systemet behöver analyseras på djupet. Det behöver också säkerställas att den generella villkorlighetsförordningen (förordning 2020/2092) utgör tillräckligt skydd för övriga delar av EU-budgeten, särskilt sedan denna inte omfattar respekt för stadgan om de grundläggande rättigheterna. Regeringen bedömer vidare att en omförhandling av villkorlighetsförordningen inte skulle leda till ett starkare skydd för rättsstatens principer.

Regeringen anser att viktiga budgetprinciper såsom nationell medfinansiering och excellens ska värnas. Det är viktigt att tilldelning av medel sker på ett öppet och konkurrensutsatt sätt.

Regeringen ser inget behov av, och är kritiskt till, nya egna medelskomponenter (se vidare Fakta-PM 2025/26:FPM4).

Regeringen är emot ny gemensam upplåning eftersom de inte är förenliga med hållbara statsfinanser, ökar riskexponeringen och skjuter betalningsansvar på framtida generationer.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med finansutskottet ägde rum 18 september 2025 om förslagen till 1) *förordningen om den fleråriga budgetramen 2028–2034*, 2) *egna medels-beslutet*, och 3) *förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande*. Initiala synpunkter, framlagda innan kommissionens förslag presenterats, överlades med finansutskottet den 10 juni 2025 och samråddes med EU-nämnden 11 juli 2025.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förslagen kommer att förhandlas på olika nivåer i rådsstrukturen. Ansvarig rådsformation är allmänna rådet och det avgörande beslutet fattas av Europeiska rådet. Stats- och regeringscheferna väntas hålla en första diskussion om förslaget i december 2025. Troligen sker slutförhandlingen under 2027.

Faktapromemoria:

Fakta-PM 2025/26:FPM3

4. Omnibus regelförenkling

Framstegsrapport

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Vid mötet väntas en diskussion om hur arbetet framskridit med de hittills framlagda förenklingsomnibusarna.

Ansvarigt statsråd:

Jessica Rosencrantz och statsråd på berörda departement.

Förslagets innehåll:

Vid mötet väntas DK ORDF presentera en framstegsrapport om vilka steg som tagits i förhållande till de sex omnibuspaket som hittills presenterats.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar den senaste tidens förenklingsgiv inom EU och det fokus som läggs på minskad regelbörda för företag. Ett centralt ingångsvärde

är att regeringen vill se verkliga förenklingar och att det etableras verktyg och funktioner som kan säkerställa att förenklingsfrågorna blir en bestående del av EU:s policyarbete. Regeringen gör bedömningen att den samlade regelbördan behöver reduceras. Det ska vara enkelt att starta, driva och utveckla företag på EU:s inre marknad. Om vi ska stärka vår konkurrenskraft behöver våra europeiska företag ett ändamålsenligt regelverk och få fokusera på sina kärnverksamheter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Behandling har skett enligt följande:

För omnibus I, i de delar som rör CSRD, ägde överläggning med Civilutskottet rum den 8 april. De delar som rör CSDDD överlades med Näringsutskottet den 25 mars.

För Omnibus II (InvestEU) ägde överläggning med Finansutskottet rum den 29 april. Finansutskottet hade dessförinnan informerats övergripande om omnibuspaketet den 20 mars.

För omnibus III (Gemensamma jordbrukspolitiken) skedde överläggning med Miljö- och jordbruksutskottet den 17 juni och inför diskussioner i jordbruks- och fiskerådet så stämde frågan av i EU-nämnden den 18 juni.

För omnibus IV om digitalisering och gemensamma specifikationer lämnades skriftlig information till Näringsutskottet den 11 september.

För omnibus IV om small mid-caps lämnades skriftlig information till Näringsutskottet den 24 september.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingarna fortsätter under DK ORDF inom ramen för den ad hoc rådsarbetsgrupp om förenkling som etablerats i rådsstrukturen.

Rådet och Europaparlamentet nådde den 23 september en överenskommelse om Omnibus II (InvestEU). Beslut i Coreper II den 8 oktober. Datum för rådsbeslut ännu inte känt.

Faktapromemoria:

2024/25:FPM26 Ändring i förordningen om InvestEU

2024/25:FPM44 Förenklingspaket för den gemensamma jordbrukspolitiken

2024/25:FPM47 Omnibus IV om digitalisering och gemensamma specifikationer och 2024/25:FPM49 om Small Mid Caps

2024/25:FPM58 Omnibuspaket V om försvarsberedskap

2024/25:FPM67 Omnibuspaket om kemikalier

Ikke lagstiftande verksamhet

5. Förberedelse för Europeiska rådets möte den 23–24 oktober 2025 – slutsatser

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll:

Vid mötet väntas ett utkast till slutsatser inför Europeiska rådets möte den 23–24 oktober 2025 att behandlas. Slutsatserna förväntas behandla Ukraina, Mellanöstern, säkerhet och försvar, konkurrenskraft och den gröna omställningen, bostäder och migration

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är pådrivande för en rättvis och hållbar fred, grundad i folkrätten, med respekt för Ukrainas suveränitet och territoriella integritet och verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt. Vidare arbetar regeringen för att trycket ska öka på Ryssland genom ytterligare sanktioner och andra åtgärder, däribland åtgärder mot energiexport i syfte att begränsa den ryska statens inkomster. Regeringen välkomnar kommissionens arbete med att ta fram förslag om hur de immobiliserade ryska tillgångarna kan användas för ytterligare stöd till Ukraina, i förenlighet med folkrätten och EU-rätten.

Regeringen verkar för ett fortsatt stöd till Ukrainas EU-närmande och för att framsteg nås utan dröjsmål.

Regeringen välkomnar att Israel och Hamas har kommit överens om den första fasen i en fredsplan, som innebär ett slut på stridigheterna, att all gisslan ska frigges och att det humanitära biståndet ska öka kraftigt. Efter över två års krig och förödelse måste steg tas mot ett varaktigt slut på kriget i Gaza och det ofattbara lidandet för civilbefolkningen det inneburit. Det krävs obehindrat, säkert och varaktigt humanitärt tillträde för att stoppa den svält som råder i delar av Gaza.

Överenskommelsen måste nu genomföras för att nå ett varaktigt slut på kriget. Regeringen anser att EU bör agera samlat för att stödja dessa ansträngningar och bidra till att 20-punktsplanen genomförs fullt ut. Hamas måste avväpnas i enlighet med 20-punktsplanen och kan inte ha en plats i ett framtida styre av Gaza. Regeringen ser med fortsatt oro på det mycket allvariga läget på Västbanken, inklusive östra Jerusalem. Bosättningspolitiken strider mot folkrätten och underminerar en framtida tvåstatslösning.

Överenskommelsen och de pågående fredsansatserna förtar inte någon parts skyldigheter enligt folkrätten. Regeringen har beredskap att fortsätta verka för att EU upprätthåller trycket mot den israeliska regeringen att leva upp till sina skyldigheter. Både Israel och Palestina med omvärldens stöd och tryck – måste nu agera på konkreta och genuina sätt mot en framförhandlad tvåstatslösning.

Europas försvarsberedskap och medlemsstaternas försvarsförmåga behöver stärkas mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget. Regeringen konstaterar att det är viktigt att utvecklingen är medlemsstatsdriven. Vidare välkomnar regeringen att en färdplan tas fram för det fortsatta arbetet med att genomföra förslagen i vitboken och stärka den europeiska försvarsberedskapen. Färdplanen bör vara konkret, med tydliga mål som följs upp löpande. Medlemsstaternas resurser är begränsade och måste läggas där de får största möjliga effekt. Regeringen verkar därför för att EU:s färdplan baseras på Natos förmågemål. Både Ukraina och EU har mycket att vinna på att samarbeta ytterligare, och Ukrainas försvarsindustri behöver därför integreras ytterligare med den europeiska försvarsindustrin. Regeringen verkar också för att Ukraina ska få möjlighet att dra nytta av EU:s förmågeprojekt. Regeringen välkomnar det pågående arbetet i EU med att åtgärda kritiska förmågegap inom de områden som Europeiska rådet

fastslagit och deltar aktivt i detta arbete. Regeringen verkar fortsatt för att nuvarande och framtida finansieringslösningar på försvarsområdet inom EU är öppna för samarbeten med våra internationella partners både inom och utom Europa.

Regeringen anser att EU behöver stärka sin konkurrenskraft och öka sin produktivitet för att möta de utmaningar vi står inför. För detta behövs en fördjupad inre marknad, inte minst genom borttagande av hinder och ökad efterlevnad. Regeringen verkar även för en öppen och regelbaserad handel och tecknandet av nya frihandelsavtal. Åtgärder bör även fokusera på att minska regelbördan för företag, stärka EU:s kapitalmarknader och stärka förutsättningarna för forskning och innovation. Det är också välkommet att Europeiska rådet ska diskutera samspelet mellan konkurrenskraft och den gröna omställningen. Den gröna omställningens potential att utgöra en motor i konkurrenskraftsarbetet ska nyttjas fullt ut, och här är Sverige ett utmärkt exempel. För att säkerställa förutsägbarhet anser regeringen att sätta klimatmål inte bör revideras. Vidare är det angeläget att rådet så snart som möjligt kan nå en uppgörelse om en ändring av EU:s klimatlag med ett 2040-mål, och baserat på detta anta ett nytt nationellt fastställt bidrag NDC för 2035, i tid till FN:s klimattoppmöte COP30 i Brasilien.

Regeringen är noga med att understryka var gränserna går för kommissionens mandat på området bostäder. Bostadspolitiken är i grund och botten en nationell angelägenhet. Regeringen anser att den kommande europeiska planen för prismässigt överkomliga bostäder (*"European plan for affordable housing"*) ska underlätta för företag inom sektorn och förbättra förutsättningarna för den gemensamma marknaden att skapa det utbud av bostäder som behövs, utan offentliga subsidier. Planen ska vidare medge en flexibilitet i medlemsstaterna tillämpning, för att undvika negativa konsekvenser för nationella bostadsmarknaders funktionssätt. Finansieringslösningar inom planen bör vara frivilliga och påkallade justeringar av statsstödsregelverket ska vara proportionerliga och inte inverka störande på marknaden.

Parallellt med genomförandet av migrations- och asylpakten behöver mer göras för att minska den irreguljära migrationen till Sverige och EU och effektivisera återvändandet, där förslaget till ny lagstiftning på området är viktigt att ta vidare.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Den kommenterade preliminära dagordningen inför mötet i Europeiska rådet 23–24 oktober behandlades i EU nämnden den 12 september 2025.

Fortsatt behandling av ärendet:

Statsministern samråder med EU nämnden den 22 oktober inför Europeiska rådets möte den 23–24 oktober 2025

**6. Values of the Union in Hungary/Article 7(1) TEU
reasoned proposal***Utfrågning***Ansvarigt statsråd:**

Jessica Rosencrantz

Förslagets innehåll:

Den 12 september 2018 antog Europaparlamentet ett motiverat förslag till rådet om att aktivera artikel 7.1 i EU-fördraget mot Ungern. Europaparlamentet anser att situationen på ett antal identifierade områden i Ungern sammantaget utgör ett systemhot mot de värden som anges i artikel 2 i EU-fördraget och utgör en klar risk för att Ungern allvarligt åsidosätter dessa värden. Hittills har åtta utfrågningar av Ungern hållits i rådet, den senaste i maj 2025

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ser med oro på utvecklingen för unionens värden i Ungern och välkomnar en ny utfrågning inom ramen för artikel 7-förfarandet. Respekt för unionens värden och ömsesidigt förtroende för medlemsstaternas rättssystem är en förutsättning för ett brett och djupt samarbete av den typ som EU utgör. Dessa grundläggande värden är inte förhandlingsbara. Ungern behöver visa att nödvändiga åtgärder vidtas. Regeringens avsikt är att ligga i framkant och aktivt samla stöd för att ta vidare artikel 7-förfarandet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan om unionens värden i Ungern inom ramen för artikel 7-förfarandet behandlades senast inför allmänna rådet den 23 maj 2025.